

Για πρώτη φορά Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία στον Κήπο των Ηρώων

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

«Μέσα σε αυτό το αναστάσιμο φως στεκόμαστε σήμερα στον Κήπο των Ηρώων, τόπο πίστεως και τόπο, όπου η θυσία των προγόνων μας συναντά την ελπίδα της Αναστάσεως. Διότι εδώ, σε αυτή τη γη που ποτίστηκε με το αίμα των Ελευθέρων Πολιορκημένων, αποκαλύπτεται, ότι η ιστορία ενός λαού γράφεται όχι μόνο με όπλα αλλά με πίστη, όχι μόνο με αγώνες αλλά με θυσίες, όχι μόνο με μνήμη αλλά με ελπίδα.

Μεγάλη είναι τούτη η στιγμή, αγαπητοί μου αδελφοί! Η Εκκλησία μας, επανέρχεται στον ίδιο αυτόν τόπο για να τελέσει το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, όπως ακριβώς πριν από διακόσια χρόνια οι πρόγονοί μας συγκεντρώθηκαν για να λάβουν την τελευταία Θεία Μετάληψη, πριν βαδίσουν προς την Έξοδο. Η στιγμή εκείνη

της ιστορίας, αποτελεί ίσως μία από τις πιο συγκλονιστικές εικόνες, όχι μόνο της ελληνικής αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας», ανέφερε συγκινημένος ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός, κατά το μήνυμά του, στην ιστορική Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία, που τελέσθηκε το Σάββατο 18 Απριλίου 2026, για πρώτη φορά στον Κήπο των Ηρώων της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, ενώπιον του Τύμβου, όπου αναπαύονται τα οστά των Εξοδιτών.

Ο Σεβασμιώτατος, αρχικά χοροστάτησε στην Ακολουθία του Αναστασίμου Όρθρου, στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου. Κατόπιν, με ιερά λιτανευτική πομπή, υπό τους ήχους της Φιλαρμονικής του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, άπαντες κατευθύνθηκαν στον Κήπο των Ηρώων, όπου τελέσθηκε η Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού, με τη συμμετοχή των Εφημέριων της Ιεράς Μητροπόλεως.

Αμέσως μετά, τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως των πεσόντων κατά την ηρωική Έξοδο, Ελλήνων και Φιλελλήνων. Τους ύμνους απέδωσε θαυμάσια πολυπληθής χορός Ιεροψάλτων της Ιεράς Μητροπόλεως, υπό την διεύθυνση του Πρωτοψάλτου του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Σπυρίδωνος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, κ. Δημητρίου - Αριστοβούλου Μαστροσπύρου.

Ο Δήμαρχος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, κατά την σύντομη προσφώνησή του ευχαρίστησε και επήνεσε τον Σεβασμιώτατο για την συγκινητική πρωτοβουλία του, να τελεσθεί, για πρώτη φορά, η Θεία Λειτουργία εντός του Κήπου των Ηρώων.

Συμμετείχαν εκατοντάδες προσκυνητές από ολόκληρη την Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας, μεταξύ των οποίων ο Δήμαρχος της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου κ. Σπυρίδων Διαμαντόπουλος, Αντιδήμαρχοι και εκπρόσωποι τοπικών Συλλόγων και Φορέων.

Αμέσως μετά, άπαντες, με λιτανευτική πομπή επέστρεψαν στον Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής. Την Ιερά Εικόνα της Αναστάσεως συνόδευσαν μέλη του Ιστορικού Συλλόγου της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, φορώντας τοπικές παραδοσιακές στολές.

Την επιμέλεια και την φροντίδα για την προετοιμασία και την τέλεση της υπαίθριας Θείας Λειτουργίας είχαν ο Πρωτοσύγκελλος Αρχιμ. Θεόκλητος Ράπτης, ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος, Αρχιμ. Ιωσήφ Ζωγράφος και οι Κληρικοί και

Λαϊκοί που εργάζονται στα Γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως.

[Δείτε ΕΔΩ περισσότερες φωτογραφίες](#)

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού:

*«Αγαπητοί μου Αδελφοί,
Τέκνα εν Κυρίω Αγαπημένα*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Μέσα στο ανέσπερο, ζωοποιό και πανευφρόσυνο φως της Αναστάσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, συν-προσευχόμαστε σήμερα σε έναν τόπο ιερό, έναν τόπο όπου η ιστορία συναντά την πίστη και όπου η θυσία των προγόνων μας μεταμορφώνεται σε αιώνια πνευματική μαρτυρία.

Σήμερα το Μεσολόγγι δεν θυμάται απλώς· σήμερα το Μεσολόγγι συλλειτουργεί. Σήμερα, στον ιερό αυτό τόπο όπου πριν από δύο αιώνες η ιστορία του Γένους μας έγραψε μια από τις πιο συγκλονιστικές σελίδες της, η Εκκλησία υψώνει και πάλι την προσευχητική της φωνή και τελεί το Μυστήριο της Ζωής.

Καθώς τελούμε εδώ, στον Κήπο των Ηρώων, την Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία, αντηχεί πάνω από αυτή την αγιασμένη γη ο θριαμβευτικός λόγος της πίστεως: «Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας».

Διότι η Ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί το μεγαλύτερο γεγονός της ιστορίας του ανθρώπου, την οριστική νίκη της ζωής απέναντι στον θάνατο και την αιώνια βεβαίωση ότι καμία θυσία που γίνεται για την αλήθεια, για την πίστη και για την ελευθερία δεν χάνεται μέσα στον χρόνο. Γι' αυτό και ο ιερός Χρυσόστομος, στον θριαμβευτικό πασχάλιο λόγο του, αναφωνεί:

«Ανέστη Χριστός και ζωή πολιτεύεται·

Ανέστη Χριστός και νεκρός ουδείς επί μνήματος».

Μέσα σε αυτό το αναστάσιμο φως στεκόμαστε σήμερα στον Κήπο των Ηρώων, τόπο πίστεως και τόπο όπου η θυσία των προγόνων μας συναντά την ελπίδα της Αναστάσεως. Διότι εδώ, σε αυτή τη γη που ποτίστηκε με το αίμα των Ελευθέρων Πολιορκημένων, αποκαλύπτεται, ότι η ιστορία ενός λαού γράφεται όχι μόνο με όπλα αλλά με πίστη, όχι μόνο με αγώνες αλλά με θυσίες, όχι μόνο με μνήμη αλλά με ελπίδα.

Μεγάλη είναι τούτη η στιγμή αγαπητοί μου αδελφοί! Η Εκκλησία μας, επανέρχεται στον ίδιο αυτόν τόπο για να τελέσει το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, όπως ακριβώς πριν από διακόσια χρόνια οι πρόγονοί μας συγκεντρώθηκαν για να λάβουν την τελευταία Θεία Μετάληψη πριν βαδίσουν προς την Έξοδο. Η στιγμή εκείνη της ιστορίας, αποτελεί ίσως μία από τις πιο συγκλονιστικές εικόνες, όχι μόνο της ελληνικής αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας.

Άνθρωποι εξαντλημένοι από την πείνα και τις κακουχίες της πολιορκίας, άνθρωποι που γνώριζαν ότι μπροστά τους ανοίγεται ένας δρόμος γεμάτος αίμα και θυσία, γονάτισαν ενώπιον του Ιερού Θυσιαστηρίου και κοινώνησαν το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Με αυτή την πράξη αποκάλυψαν ότι ο αγώνας τους δεν ήταν απλώς ένας αγώνας στρατιωτικός ή πολιτικός, αλλά ένας αγώνας βαθιά πνευματικός, ένας αγώνας που είχε τις ρίζες του στην πίστη και στην ελπίδα της Αναστάσεως.

Αυτές τις ημέρες της Διακαινησίμου Εβδομάδος, ψάλλουμε ακατάπαυστα τον θριαμβευτικό λόγο της πίστεως: «Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας».

Με την Ανάσταση του Χριστού ο θάνατος νικήθηκε και η ζωή θριάμβευσε. Και αυτή η αλήθεια δεν αφορά μόνο το μυστήριο της αιωνιότητας αλλά και την ιστορία των λαών, διότι κάθε φορά που ο άνθρωπος αγωνίζεται για την αλήθεια, για την πίστη και για την ελευθερία, τότε μέσα στην ιστορία ανατέλλει μια μικρή Ανάσταση.

Έτσι συνέβη και στο Μεσολόγγι του 1826.

Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι μπορεί να οδηγήθηκαν στην θυσία, όμως η θυσία τους έγινε σπόρος ελευθερίας για ολόκληρο το Γένος. Ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός, συγκλονισμένος από το μεγαλείο αυτής της θυσίας, έγραψε τους αθάνατους στίχους:

«Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει,
λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί κι η μάνα το ζηλεύει».

Η εικόνα αυτή αποτυπώνει την τραγικότητα της πολιορκίας αλλά συγχρόνως και το μεγαλείο των ψυχών που κατοικούσαν σε αυτή την πόλη.

Μέσα στην πείνα, μέσα στην δοκιμασία και μέσα στην απελπισία, γεννήθηκε ένα πνευματικό μεγαλείο που ξεπερνά τα όρια της ανθρώπινης λογικής. Οι Μεσολογγίτες δεν επέλεξαν την παράδοση. Δεν επέλεξαν την υποταγή. Επέλεξαν την ελευθερία. Και η επιλογή αυτή είχε ως τίμημα την θυσία. Η νύχτα της Εξόδου δεν ήταν απλώς μια στρατιωτική επιχείρηση. Ήταν πορεία μαρτυρίου. Ήταν μια πορεία που έμοιαζε με λειτουργική πομπή προς την αιωνιότητα. Διότι πριν ξεκινήσουν, είχαν ήδη κοινωνήσει το Μέγα Μυστήριο της Ζωής. Είχαν ήδη εμπιστευθεί την ύπαρξή τους, στα χέρια του Θεού.

Η παράδοση μάλιστα διασώζει ότι πριν βαδίσουν προς την Έξοδο αντάλλασσαν μεταξύ τους μια ευχή που συγκλονίζει ακόμη και σήμερα:

«Καλήν Ανάσταση».

Την ώρα που βάδιζαν προς τον θάνατο, εύχονταν ο ένας στον άλλον την Ανάσταση.

Διακόσια χρόνια μετά, η Εκκλησία απαντά σε αυτή την ευχή με τον αιώνιο λόγο της πίστεως:

Χριστός Ανέστη!

Η Ανάσταση του Χριστού αποτελεί την βαθύτερη ελπίδα του ανθρώπου και των λαών, διότι μας αποκαλύπτει ότι καμία θυσία που γίνεται για την αλήθεια και την ελευθερία δεν χάνεται.

Ο Κήπος των Ηρώων δεν είναι απλώς ένας τόπος όπου αναπαύονται οι νεκροί της Εξόδου. Είναι ένας τόπος όπου αναπαύεται η ψυχή του Ελληνισμού. Είναι ένας τόπος όπου η μνήμη γίνεται φως. Ένας τόπος όπου η ιστορία γίνεται διδασκαλία. Διότι εδώ μαθαίνουμε ότι η ελευθερία δεν είναι δεδομένη αλλά κερδίζεται με θυσίες.

Μαθαίνουμε ότι η πίστη δεν είναι απλώς μια ιδέα αλλά δύναμη που μεταμορφώνει την ιστορία και ότι η ψυχή του ανθρώπου, μπορεί να υψωθεί πάνω από τον φόβο του θανάτου όταν φωτίζεται από την ελπίδα της Αναστάσεως.

Σήμερα, κάτω από τον ίδιο ουρανό που σκέπασε τους Ελεύθερους Πολιορκημένους την νύχτα της Εξόδου, ακούστηκε και πάλι ο λειτουργικός λόγος της Εκκλησίας: «Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε».

Το κάλεσμα αυτό αποτελεί πρόσκληση, όχι μόνο για εμάς που π βρισκόμαστε εδώ σήμερα, αλλά για ολόκληρο τον λαό μας. Μας καλεί να επιστρέψουμε στις ρίζες

μας.

Μας καλεί να θυμηθούμε τις αξίες που κράτησαν ζωντανό το Γένος μας μέσα στους αιώνες.

Την πίστη στον Θεό. Την αγάπη για την πατρίδα. Την θυσιαστική διάθεση για τον συνάνθρωπο. Εάν αυτές οι αξίες παραμείνουν ζωντανές μέσα στην καρδιά μας, τότε το πνεύμα του Μεσολογγίου δεν θα ανήκει μόνο στο παρελθόν αλλά θα συνεχίσει να φωτίζει το μέλλον της πατρίδας μας.

Αγαπητοί μου αδελφοί

Καθώς στεκόμαστε αυτή τη στιγμή μπροστά στους τάφους των ηρώων της Εξόδου, αισθανόμαστε ότι η ιστορία μας καλεί, να φανούμε αντάξιοι της θυσίας τους.

Διότι οι άνθρωποι αυτοί δεν θυσιάστηκαν για να μείνουν απλώς στις σελίδες των βιβλίων. Θυσιάστηκαν για να παραδώσουν στις επόμενες γενιές ένα μήνυμα πίστης, ελευθερίας και αξιοπρέπειας. Ας υψώσουμε λοιπόν την προσευχή μας προς τον Αναστάντα Κύριο, ζητώντας να χαρίσει ειρήνη στον κόσμο, ενότητα στον λαό μας και φώτιση στις νέες γενιές. Και ας υποσχεθούμε σήμερα ενώπιον των ηρώων του Μεσολογγίου ότι θα διαφυλάξουμε ζωντανή την πνευματική κληρονομιά που μας παρέδωσαν.

Διότι το Μεσολόγγι δεν είναι μόνο τόπος ιστορίας.

Είναι τόπος μαρτυρίας.

Είναι τόπος πίστεως.

Είναι τόπος Αναστάσεως

Κάτω από αυτή τη γη, αναπαύονται άνθρωποι που απέδειξαν ότι υπάρχουν στιγμές στην ιστορία όπου η ελευθερία αξίζει περισσότερο από την ίδια τη ζωή.

Αν αφουγκραστούμε τη σιωπή αυτού του τόπου, θα νιώσουμε να αντηχεί ακόμη μέσα στον χρόνο το βήμα των Ελευθέρων Πολιορκημένων που προχωρούσαν προς την Έξοδο. Θα νιώσουμε να ακούγεται ακόμη η προσευχή τους.

Σήμερα βρίσκονται όλοι τους εδώ, μαζί μας, μας βλέπουν, μας παρατηρούν και αγάλλεται η ψυχή τους. Συν-προσεύχονται μαζί μας. Μέσα στην ιερή αυτή σιωπή, ακούγεται ακόμη η ευχή που αντάλλαξαν εκείνη τη νύχτα:

«Καλή Ανάσταση».

Διακόσια χρόνια μετά, η Εκκλησία απαντά σε αυτή την ευχή από τον ίδιο αυτόν τόπο.

Απαντά με την φωνή της πίστεως.

Απαντά με την φωνή της ιστορίας.

Απαντά με την φωνή της ψυχής του Ελληνισμού.

Και όλοι μαζί υψώνουμε τον αναστάσιμο παιάνα που αντηχεί σε ολόκληρη την οικουμένη:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Και μαζί με αυτόν τον αναστάσιμο λόγο υποκλινόμαστε με ευγνωμοσύνη μπροστά στους ήρωες της Εξόδου και τους λέγουμε:

Η θυσία σας έγινε ελευθερία.

Η πίστη σας έγινε φως.

Το Μεσολόγγι, θα στέκει πάντοτε, άσβεστο σύμβολο της ψυχής του Ελληνισμού μέσα στους Αιώνες.

Αιωνία σας η μνήμη».

[Δείτε ΕΔΩ περισσότερες φωτογραφίες](#)